

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Volkovou ve věci

žalobce: **M. I.**
státní příslušnost: Pákistánská islámská republika

zastoupený advokátem Mgr. Martinem Vlčkem
se sídlem Svornosti 86/2, 736 01 Havířov

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 1. 2024, č. j. MV-13782-2/OAM-2024,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 1. 2024, č. j. MV-13782-2/OAM-2024, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalobci **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- III. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Odměna a náhrada hotových výdajů ustanoveného zástupce žalobce Mgr. Martina Vlčka, advokáta, **se určuje** částkou ve výši **6 800 Kč** a bude mu vyplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce poprvé požádal o mezinárodní ochranu dne 25. 12. 2019. Žalovaný rozhodnutím ze dne 29. 7. 2021, č. j. OAM-509/LE-BA04-HA12_2019, neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

Proti tomuto rozhodnutí brojil žalobce žalobou u Krajského soudu v Ostravě, který rozsudkem ze dne 30. 9. 2022, č. j. 62 Az 35/2021-53, žalobu zamítl. Proti rozhodnutí krajského soudu brojil žalobce kasační stížností, kterou Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 16. 2. 2023, č. j. 7 Azs 295/2022-30, odmítl pro nepřijatelnost

2. Druhou žádost o mezinárodní ochranu podal žalobce dne 3. 4. 2023. Žalovaný rozhodnutím ze dne 10. 5. 2023, č. j. OAM-388/ZA-ZA11-HA13-2023, shledal druhou žádost nepřijatelnou podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a řízení podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavil. Žalobce proti rozhodnutí ze dne 10. 5. 2023 brojil žalobou u Krajského soudu v Ostravě, který ji rozsudkem ze dne 22. 9. 2023, č. j. 18 Az 22/2023-38, zamítl.
3. Třetí žádost o udělení mezinárodní ochrany podal žalobce dne 10. 10. 2023. Žalovaný rozhodnutím ze dne 16. 10. 2023, č. j. MV-169560-2/OAM-2023, správní řízení podle § 11a odst. 3 zákona o azylu zastavil. Žalobce proti rozhodnutí ze dne 16. 10. 2023 brojil žalobou u Krajského soudu v Ostravě, který rozsudkem ze dne 28. 3. 2024, č. j. 19 Az 38/2023-53, rozhodnutí ze dne 16. 10. 2023 zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný nepoučil žalobce o jeho právech a povinnostech jako žadatele o mezinárodní ochranu při podání další opakované žádosti. Podle krajského soudu bylo povinností žalovaného, aby písemně poučil žalobce v jeho mateřském jazyce o jeho právech a povinnostech jako žadatele o udělení mezinárodní ochrany, který podal další opakovanou žádost, poučil ho o průběhu řízení, o důsledcích jednání v rámci další opakované žádosti a vyzval jej v mateřském jazyce, aby rozvedl důvody, pro něž žádá o udělení mezinárodní ochrany v České republice a sdělil jiné důležité okolnosti, které mohou osvědčit důvody pro podání žádosti a stanovil mu k tomu lhůtu.
4. Dne 16. 1. 2024, tedy před tím, než krajský soud vydal rozsudek ze dne 28. 3. 2024 o třetí žádosti, žalobce požádal počtvrté o udělení mezinárodní ochrany. V této žádosti uvedl, že žádá o udělení azylu ze dvou důvodů. prvním důvodem byl jeho vztah s dívkou ve vlasti, který uváděl již v předchozích řízeních. Nově informoval, že dívka byla zavražděna svou rodinou, protože se snažila odejít a žít svobodně. Žalobce se proto do vlasti nemůže vrátit, jelikož je to pro něj nebezpečné. Jako druhý důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedl to, že nechce žít pod nadvládou náboženství jako je islám. Sdělil, že nenávidí islám a nemá rád islám, chce žít svůj život svobodně. Nechce být muslim, modlit se a dodržovat Ramadán. Pokud by to nedělal, nebyl by v islámské zemi lidskou bytostí.
5. Součástí správního spisu je informace žadatele o mezinárodní ochranu v anglickém jazyce, podepsaná žalobcem.
6. Žalovaný napadeným rozhodnutím správní řízení podle § 11a odst. 3 zákona o azylu zastavil. Vysvětlil, že co se týče záležitosti s dívkou, nejedná se o novou skutečnost, protože touto otázkou se již žalovaný zabýval v předchozích řízeních. Její smrt nemění nic na tom, že se žalobce může ve vlasti obrátit na policii v případě obav o své bezpečí. Co se týče náboženství, žalobce nijak hodnověrně nepodložil, že by měl být v Pákistánu vystaven pronásledování nebo hrozbě vážné újmy, kdyby přestal vyznávat islám. Žalovanému nepřísluší domýšlet se možných rizik, které žalobce neuvedl.

II. Žaloba

7. Žalobce namítal, že žalovaný nesprávně vyhodnotil, že žalobcem namítané skutečnosti nepředstavují nové skutečnosti ve smyslu § 11a odst. 3 zákona o azylu. Žalovaný zejména neposkytl žalobci dostatečný prostor k tomu, aby se ke své žádosti náležitě vyjádřil. Tuto

námítku žalobce rozvedl v doplnění žaloby ze dne 11. 4. 2024 a sdělil, že žalobce neuvedl veškeré podstatné skutečnosti již v žádosti o mezinárodní ochranu, protože byl nesprávně poučen o svých právech a povinnostech. Poučení o právech žalobce v řízení o opakované žádosti o mezinárodní ochranu bylo žalobci předáno pouze v anglickém jazyce, který žalobce dostatečně neovládá. Nebylo mu proto po přečtení poučení jasné, že s ním nebude proveden žádný pohovor v jazyce, který ovládá a jehož prostřednictvím by byl schopen žádost o mezinárodní ochranu doplnit o relevantní skutečnosti.

8. Žalobce namítal, že v průběhu správního řízení sice sdělil žalovanému, že je schopen dorozumět se česky, paštou, urdu, farsí a anglicky, ve skutečnosti ovládá toliko základy češtiny a angličtiny. Anglický jazyk neovládá do té míry, aby byl schopen pochopit složitý právní text, kterým poučení o právech žalobce je. Žalovaný si měl s ohledem na předchozí řízení být vědom toho, jaké jazyky žalobce ovládá, jelikož všechny pohovory byly vedeny v rodném jazyce žalobce, nikdy v jazyce anglickém. Neznalost anglického jazyka vyplývá i ze žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 16. 1. 2024, která je do značné míry nesrozumitelná, obsahuje řadu chyb a nepřesností. Žalobce s ohledem na absenci řádného poučení neměl vědomost o tom, jaké jsou podmínky přípustnosti další opakované žádosti, nevěděl, že musí veškeré podstatné skutečnosti uvést již v žádosti o mezinárodní ochranu a nebude s ním proveden pohovor v jazyce, kterému dostatečně rozumí.
9. Žalovaný dále podle žalobce nesprávně posoudil první důvod žádosti o mezinárodní ochranu, tedy to, že dívka, se kterou se žalobce stýkal ve vlasti, se stala obětí vraždy ze cti a z této skutečnosti vyvěrají obavy žalobce o život. Žalovaný dále nesprávně – nikoli jako relevantní novou skutečnost – posoudil to, že se žalobce zřekl islámského náboženství. K tomuto druhé mu důvodu pro podání žádosti o mezinárodní ochranu žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že žalobci nehrozí žádné pronásledování nebo újma. Toto konstatování však žalobce nepovažoval za správné, jelikož diskriminace a násilí proti náboženským skupinám v Pákistánu je na denním pořádku.
10. Z uvedených důvodů žalobce navrhoval, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný ve vyjádření zopakoval argumentaci, která byla obsažena v napadeném rozhodnutí. Z tvrzení žalobce ani z podkladů ve spise nevyplývalo, že by žalobce mohl být vystaven pronásledování podle § 12 zákona o azylu či že by mu mohla hrozit vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Žalovaný tak byl oprávněn postupovat podle § 11a odst. 3 zákona o azylu a řízení zastavit.
12. Žalovaný se dále vyjádřil k doplnění žaloby ze dne 11. 4. 2024. V něm podle žalovaného žalobce nově uvedl, že mu žalovaný neposkytl dostatečný prostor k tomu, aby ve své žádosti o mezinárodní ochranu vše vyjádřil, protože obdržel poučení o svých právech a povinnostech v angličtině, přičemž tomuto jazyku dostatečně nerozumí, neměl vědomost o tom, jaké jsou podmínky přípustnosti opakované žádosti a že musí vyjádřit v rámci této žádosti dané skutečnosti. Žalobce obdržel usnesení o zastavení řízení dle 31. 1. 2024 a mohl proti němu brojit žalobou ve lhůtě 15 dnů. Žalobce podal žalobu dne 13. 2. 2024, tedy ke konci lhůty k podání žaloby. Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 12. 3. 2024, č. j. 20 Az 6/2024-18, ustanovil žalobci zástupce z řad advokátu, Mgr. Martina Vlčka, který podal doplnění žaloby až dne 11. 4. 2024. Žalovaný se tak domnívá, že zástupce žalobce v tomto

doplnění žaloby uvedl opožděně nový žalobní bod a dále podal toto doplnění po uplynutí lhůty k podání žaloby. Žalovaný proto žádal, aby krajský soud k takovému doplnění nepřihlížel.

13. Z uvedených důvodů žalovaný navrhoval, aby krajský soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

14. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), ve lhůtě podle § 32 odst. 1 zákona o azylu. Krajský soud v Ostravě přezkoumal napadené rozhodnutí (§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“, ve spojení s § 32 odst. 9 zákona o azylu) a ve věci rozhodoval bez jednání (§ 76 odst. 1 s. ř. s.).
15. Žaloba je důvodná.
16. Krajský soud se nejprve zabýval tím, zda byl v žalobě ze dne 13. 2. 2024 obsažen žalobní bod a zda je oprávněn zabývat se argumentací uvedenou v doplnění žaloby ze dne 11. 4. 2024. Krajský soud zjistil, že již v žalobě ze dne 13. 2. 2024, která byla podána včas (což nepovažuje za sporné ani žalovaný), žalobce v bodě I na straně 2 žaloby namítal, že mu nebyl poskytnut dostatečný prostor k tomu, aby se ke své žádosti náležitě vyjádřil. Toto své tvrzení zopakoval v doplnění žaloby ze dne 11. 4. 2024 a mimo jiné dodal, že žalobce s ohledem na absenci řádného poučení neměl vědomost o tom, jaké jsou podmínky přípustnosti další opakované žádosti, že musí veškeré podstatné skutečnosti uvést již v rámci této žádosti, že se nebude moci vyjádřit k podkladům rozhodnutí a že s ním nebude proveden žádný další pohovor v jazyce, který ovládá, v rámci kterého by svou strohou žádost mohl náležitě doplnit. Dle krajského soudu z výše uvedeného vyplývá, že zárodek žalobního bodu obsahovala včasná žaloba ze dne 13. 2. 2024. Za této situace žalobce nebyl limitován § 71 odst. 1 ve spojení s § 72 odst. 1 s. ř. s. a zárodek žalobního bodu mohl kdykoliv, tedy i po uplynutí lhůty k podání žaloby, až do vydání rozhodnutí ve věci samé konkretizovat a dotvořit v řádný žalobní bod (KÜHN, Z., KOCOUREK, T. a kol. Soudní řád správní. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 568). Krajský soud se z výše uvedených důvodů zabýval žalobou v její plné šíři, tedy i v rozsahu jejího doplnění ze dne 11. 4. 2024.
17. Mezi stranami nebylo sporné, že v nyní posuzované věci jde o tzv. další opakovanou žádost podle § 2 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Podle uvedeného ustanovení se pro účely tohoto zákona další opakovanou žádostí o udělení mezinárodní ochrany považuje druhá opakovaná žádost podaná toutéž osobou po nabytí právní moci rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany, s výjimkou rozhodnutí o zastavení řízení podle § 25 písm. a), d), e), f), h) nebo j) o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a všechny žádosti následující po ní.
18. Při posuzování opakovaných žádostí (nejen další opakované žádosti) má žalovaný povinnost zabývat se tím, zda nastaly nové skutečnosti nebo zjištění, které by mohly vést k udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný napadené rozhodnutí o zastavení řízení opřel o § 11a odst. 3 zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení podal-li cizinec další opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany a nelze-li se s ohledem na předchozí řízení nebo podstatnou změnu okolností vztahujících se k možnému pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo k hrozbě vážné újmy podle § 14a důvodně domnívat, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování, že mu hrozí vážná újma nebo že již splňuje důvody pro udělení azylu nebo

doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny podle § 13 a 14a, ministerstvo řízení usnesením zastaví. Usnesení o zastavení řízení lze vydat do 10 dnů ode dne podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

19. V ustanovení § 10 odst. 1 zákona o azylu je mimo jiné uvedeno, že žadatel o udělení mezinárodní ochrany je povinen se na písemnou výzvu ministerstva, doručenou nejméně 2 pracovní dny předem, dostavit k poskytnutí údajů k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Ministerstvo žadatele o udělení mezinárodní ochrany vyzve k poskytnutí údajů k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany bez zbytečného odkladu po podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Ve výzvě ministerstvo žadatele o udělení mezinárodní ochrany písemně **poučí v mateřském jazyce nebo v jazyce, ve kterém je schopen se dorozumět**, o právech a povinnostech žadatele o udělení mezinárodní ochrany včetně důsledků výslovného nebo mlčky učiněného zpětvzetí žádosti o udělení mezinárodní ochrany a právu kdykoliv se obrátit s žádostí o pomoc na osobu zabývající se poskytováním právní pomoci nebo ochranou zájmů uprchlíků a na Úřad Vysokého komisaře Organizace spojených národů pro uprchlíky (dále jen „Úřad vysokého komisaře“).
20. Dle krajského soudu je potřeba zvýrazněná část § 10 odst. 1 zákona o azylu vztáhnout i na řízení o opakované žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný tak měl povinnost žalobce poučit o jeho právech a povinnostech v jeho mateřském jazyce nebo v jazyce, ve kterém je schopen se dorozumět. Z úřední činnosti je krajskému soudu známo, že stejnou otázkou se již krajský soud v souvislosti s jiným řízením totožného žalobce zabýval, a to ve věci sp. zn. 19 Az 38/2023. Krajský soud neshledal v posuzované věci okolnosti, které by odůvodňovaly se od již vyslovených závěrů ve věci sp. zn. 19 Az 38/2023 odchýlit.
21. Součástí správního spisu je listina s anglicky psaným textem obsahující informace pro žadatele o mezinárodní ochranu podávající další opakovanou žádost. Tuto listinu žalobce podepsal. Krajský soud, v souladu s již dříve vysloveným právním názorem, uvedeným ve věci sp. zn. 19 Az 38/2023, nepovažuje tuto listinu za řádné poučení žalobce o jeho právech a povinnostech jako opakovaného žadatele o mezinárodní ochranu. Písemné poučení bylo žalobci předáno v anglickém jazyce, nikoli v jeho mateřském jazyce, či jazyce, ve kterém je schopen se dorozumět, jak je požadováno § 10 odst. 1 zákona o azylu. Žalovaný měl ze správního spisu a z průběhu předchozích řízení, konkrétně z pohovorů, které s žalobcem byly vedeny opakovaně, vědomost o tom, že jeho mateřským jazykem je jazyk paštu, rozumí také jazyku urdu a v jazyce urdu byly pohovor a doplňující pohovor s žalobcem v minulosti žalovaným vedeny. Krajský soud si je vědom, že v dokumentu o poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 6. 4. 2023 je uvedeno: *„Jazyk, ve kterém jste schopen se dorozumět: Dohovořím se česky, paštu, urdu, farsi a anglicky.“* V anglickém jazyce však s žalobcem pohovor veden nebyl a žalovaný ani nikdy nezjišťoval, na jaké úrovni je žalobce schopen se v anglickém jazyce dorozumět a pochopit poučení žadatele podávající další opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Navíc z obsahu žádosti o azyl ze dne 16. 1. 2024 se podává, že je žádost napsána velmi obecným laickými způsobem, obsah žádosti není plně srozumitelný, nelze tedy dospět k závěru, že by žalobce ovládal anglický jazyk na dostatečné odborné úrovni, aby byl s to pochopit obsah poučení a pro něj zcela zásadní následky, pokud se povinnostmi uvedenými v poučení nebude řídit.
22. Na věci nemění nic ani to, že se nyní jedná o čtvrtou opakovanou žádost. Žalobce byl nesprávně poučen již v prvním řízení o opakované žádosti (celkově řízení o třetí žádosti žalobce), otázku, zda byl žalobce řádně poučen, řešil krajský soud v řízení o žalobě proti

rozhodnutí o třetí žádosti o mezinárodní ochranu (rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 10. 2023 č. j. MV-169560-2/OAM-2023), přičemž závazný právní názor vyslovil až poté, co žalobce podal čtvrtou žádost o mezinárodní ochranu, žalovaný o ní rozhodl napadeným rozhodnutím a žalobce proti němu brojil žalobou. Z obsahu rozhodnutí žalovaného o třetí žádosti žalobce o mezinárodní ochranu ze dne 16. 10. 2023, č. j. MV-169560-2/OAM-2023, které je součástí správního spisu, se podává, že žalovaný se v uvedeném rozhodnutí zabýval tím, zda žalobce uvedl ve třetí žádosti nové skutečnosti, aniž by žalobci blíže vysvětlil povahu řízení o opakované žádosti, či sdělil informaci o tom, že žalobce měl povinnost sdělit všechny skutečnosti písemně. Vzhledem k tomu, že žalobce v řízení o žalobě proti rozhodnutí ze dne 16. 10. 2023 brojil právě proti tomu, že mu nebylo umožněno sdělit podrobnosti k třetí žádosti o mezinárodní ochranu při pohovoru v mateřském jazyce, je jasné, že povahu řízení o opakované žádosti nepochopil a nevěděl ani při podání čtvrté žádosti o mezinárodní ochranu, že nebude již dále tázán a neproběhne pohovor. Vzhledem k tomu, že žalovaný napadené rozhodnutí postavil mimo jiné na tom, že žalobce neuvedl možná rizika a žalovanému nepřísluší je domýšlet, napadené rozhodnutí neobstojí.

V. Závěr a náklady řízení

23. Krajský soud ze shora uvedených důvodů napadené rozhodnutí pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem dle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém je žalovaný vázán právním názorem výše uvedeným ve smyslu § 78 odst. 5 s. ř. s. Žalovaný má po vrácení věci povinnost žalobce písemně či jiným způsobem poučit o jeho právech a povinnostech v mateřském jazyce nebo jazyce, ve kterém je žalobce schopen se porozumět, avšak na takové úrovni, aby byl schopen pochopit právní text, jeho práva a povinnosti z tohoto textu vyplývající. Žalovaný tím zajistí, aby byl žalobce řádně poučen o svých právech a povinnostech jakožto žadatele o azyl podávající další opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany a o průběhu řízení o další opakované žádosti o mezinárodní ochranu.
24. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce byl ve věci úspěšný, náhradu nákladů řízení však nepožadoval a ani z obsahu soudního spisu nevyplývá, že by mu nějaké náklady vznikly.
25. Ustanovenému zástupci žalobce soud přiznal odměnu za dva úkony právní služby, spočívající v první poradě s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a doplnění žaloby, přičemž odměna za jeden úkon činí 3 100 Kč [§ 11 odst. 1 písm. b), g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AT“), ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) AT], celkem 6 200 Kč. Advokátovi dále náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč za jeden úkon (§ 13 odst. 4 AT), celkem tedy 600 Kč. Advokát není plátcem DPH. Celkem tedy odměna ustanoveného zástupce činí částku ve výši 6 800 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Krajského soudu v Ostravě.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **není** kasační stížnost přípustná [§ 32 odst. 7 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu].

Ostrava 20. listopadu 2024

Mgr. Jana Volková
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. M.P.